

in meso so pojedli. Drugo kravjo tatvino sta izvršila pri viničarju Janezu Škofiču v Ploderšnici in jo je obdržal pri sebi Tomaž Zemljič. Našli so jo še pri njem. Posestniku Francu Somerju v Stogovcih sta odgnala kravo in jo prodala na sejmu v Mariboru za 600 Din. V noči od 11. na 12. marca sta obiskala hlev posestnice Terezije Hamer v Nasovi in sta njej ukradeno kravo prodala v Ptuj na sejmu za 550 Din. Predzadnjo tatvino sta izvršila dne 10. maja pri posestniku Alojziju Fuku v Stogovcih, kravo si je obdržal Tomaž Zemljič in so jo sedaj vrnili lastniku. Zadnja krava je bila ukradena 18. avgusta Francu Perku v Žiču in tudi to si je obdržal Tomaž Zemljič.

Hitro so ga prijeli. Iz Ptuja poročajo: Ranžerovič Dragotin iz Moslavine se je zvečer po opravljeni kupčiji šel krepčat

v neko gostilno. Pridružil se mu je brezposelni delavec Dermelj Franc iz Višnje gore. Ko se je najedel in napil na Ranžerovičev račun, mu je za uslugo ponu-

dil prenočišče. Namsto v sobo pa ga je odvedel v mestni park, kjer mu je hotel ukrasti denarnico. Ranžerovič je strgal tat udenarnico iz rok, pri tem pa ga je Dermelj sunil dvakrat z nožem v levo roko. Ves okravljen je javil zadevo žandarjem, ki so Dermelja kmalu izsledili skritega v nekem grmu v parku ter so ga izročili sodišču.

Vlomilci so mu izpraznili trgovino. — Neznani vlomilci so izpraznili v noči v Pišecah pri Brežicah trgovino Josipu Kostevcu in so mu napravili škode za 26.000 Din.

Tri usmrtitve v Berlinu. V državni jetnišnici v Plötzensee pri Berlinu je bila izvršena 28. avgusta nad tremi na smrt obsojenimi smrtna kazen. Med temi je tudi nečloveška mati Karlotta Jünemann, katero je obsodilo letoz meseca februarja na smrt berlinsko deželno sodišče, ker je svoje tri otroke izstradala do smrti.

Ptujčani!

Ptuj in okolica kupuje šolske potreščine v knjigarni Tiskarno sv. Cirila, Slovenski trg 7.

Tiskarna sv. Cirila.

Belgijska kraljeva dvojica. Smrtno ponesrečena kraljica Astrid in njen soprog kralj Leopold III.

V 37 letih 100 gramov radija.

Redek jubilej so slavili pred kratkem v Joachimstalu na Češkem v tamošnji tvornici za pridobivanje radija. Minulo je 37 let, odkar je odkril francoski znanstvenik par Curie radij in sicer v uran rudi v Joachimstalu. Za 1 gr. radija je treba 10 ton uran rude in 30 ton raznih kemikalij. Pridobivanje radija se je tekom let zboljšalo. V Joachimstalu so porabili do sedaj 1000 ton uran rude in 3000 ton kemikalij, torej 4000 t materiala. Ta material odgovarja teži, katero bi lahko naložili na 8 vlakov po 50 vagonov. Iz tega pridobljeni radij bi imel dovolj prostora v majhni

Januš Golec:

Po divjinah Kanade

Ljudska povest po raznih virih.

Gruber je prežal z nožem v roki v odprini šotora. Bil je že v dvomih radi pravilnosti svoje pameti. Videl je, kako sta skočila naenkrat dva volka. Čul je udarec sekire; razložil je, kako se je skotalil eden volk po tleh, drugi pa se je speljal pod dvignjenim orožjem skozi in je pograbil orjaka za bok. Slišal je paranje obleke, in nato jo napravil kakor maček en skok in že je tičal zverj nož do ročaja v prsih. Ponovno je napadel eden od urnih sovragov Lavisona, prekotatil se je nazaj, razbit od železa. Bil je tih boj. Velikan je zapiral pot do tovariša in telet. Niti enkrat ni zakričal. Za vsako zver je rabil en zamahljaj in udarec; z neverjetno sigurnostjo je širil smrt in nudil molče sovražniku — čelo. Z bliskovitimi udarci je podiral divje bele severne pse, in ko ni nadaljeval nobeden več z napadi, se je izvil v mrzli molk iz orjakovih ust glasni:

»Ho! Ho!»

8

»Lavison! Lavison! Kaj je s teboj?» je vpraševal Gruber in plezal izpod šotora.

»Suknjo imam raztrgano, drugega nič, prijatelj.»

Trije psi so bili mrtvi; četrti in zadnji je še nekoliko hropel, a je istotako poginil.

Noč, ki je sledila pokolju volkov, se je dozdevala lovčema vsled prestanega strahu in nadčloveškega napora kakor neverjetne sanje. Zmrzla trupla pobitih in s sekiro na dvoje preklanih volkov so ob svitu jutra jasno pričala, da nista sanjala o bitki z zverinami, ampak sta jo tudi res bila in zmagala.

»Če bi imela vsaj nekoliko prehrane, bi še dosegla kočjo«, je rekel Lavison. »Psi in volkovi so pa strup.«

Gruber je našel med vso razno ropotijo na saneh samo eno patrono. Z zadnjim nabojem v puškini cevi sta krenila dalje proti jugu. Nekateri smreke so se pojavile na pusti ravni in sledovi severnih jelenov so vlivali novo upanje v obupana srca lovcev.

»Tam! Med smrekami«, je šepetal Gruber in

Slovenska Krajina.

Fantovski tabor v Črenšovcih. Dne 25. avgusta je bil fantovski tabor v Črenšovcih. Od bližu in daleč se je zbralo že v soboto popoldne lepo število fantov in mož. Prišlo je tudi več gg. spovednikov in tako smo videli že v soboto v najlepšem redu cele trume fantov, ki so pristopali k spovednicam v naši lepi župni cerkvi. Zvečer je bila ob pol devetih bakljada. V sprevedu je korakalo nad 1000 fantov in mož ter prepevalo naše divne narodne pesmi. Nепrestano so se slišali kliči: Žive! Jugoslavija! Žive! dr. Korošec! Žive! katoliška prosveta! Ob pol desetih so odlični ljutomerski igralci, fantje prosvetnega društva, igrali z velikim uspehom dramo: »Zgubljeni sin.« — Drugi dan v nedeljo je bila zgodaj zjutraj budnica, nato več sv. maš, pri katerih je na stotine naših dobrih fantov in mož pristopilo k ev. obhajilu. Ob desetih je bila slovesna služba božja. Slajno je pridigal g. kaplan iz Ljutomera o Kristusu Kralju. Nato je bila slovesna peti sv. maša, pri kateri je odlično prepeval fantovski zbor. Po sv. maši se je zbralo nad 3000 ljudi pred cerkvijo, kjer je bil lep oder. Zborova je otvoril g. kaplan Bejek, ki je bil duša tega mogočnega fantovskega tabora. Z našim skromnim, a kot čebela delavnim g. župnikom Zadravcem sta storila vse, da je ta tabor res slajno uspel. Čast našim dušnim pastirjem! G. kaplan Bejek je z mogočnim glasom pozdravil vse navzoče zlasti gg. govornike. Nato je povzel besedo g. dr. J. Hohnjec, predsednik mariborske Prosvetne zveze. Vsi zadivljeni smo poslušali njegova v šaljivem tonu izgovorjena izvajanja. Nato je prečital g. kaplan Škraban svoj zelo poučni in vzgojni referat o komunizmu in katolicizmu. Za njim so govorili razni zastopniki prosvetnih društev in razvijali svoje lepe misli o katoliški prosveti. Mogočni tabor, ki je lahko v ponos prirediteljem, gostom in v vzgled vsej Slovenski krajini, se je zaključil s himno »Povsod Bog«. Pri tej priliki pohvalim našo odlično godbo Črensovec-Ziški, ki je med bakljado, zborovanjem in ob zaključku ubrano in zelo dobro igrala. Čast našim godbenikom! Popoldne je bila spet igra »Zgubljeni sin«. Dal Bog, da bi ta krasno uspeši tabor bil nekako prerodenje za naše do-

bre fanti! Žive! Jugoslavija in naša katoliška prosveta!

Resnica radi resnice. Nedeljski »Slovenec« z dne 25. avgusta je prinesel med drugim tudi vest, da se gospodje, ki se zbirajo okrog pristašev združene opozicije z dr. Mačkom na čelu, s poželjivimi očmi epogledujejo na Slovensko krajino. Tem gospodom, ki si svojijo pravico nad Slovčasno krajino, povemo jasno in odkrito v obraz, da so skozi tisoč let bivali v preostanku nekdanje Panonije vedno zavedni Slovenci, ki svojega slovenskega porekla niso nikdar zanikali in so prav v tem bili odporni proti vsakemu nasilju Madžarov. Vedno je in bo živel v Slovenski krajini zaveden slovenski rod, ki ljubi in bo ljubil svoj slovenski jezik. Poleg tega je pa vsa mlada naša inteligenca vzgojena v slovenskem jeziku in zavedna v nacionalnem smislu. Že nekdaš so

nas snubili Hrvatje in tudi sedaj, ko hočejo gospodje zajeti med narodom v svoje mreže ljudi, odločno odklanjamo vsako razpravo glede Slovenske krajine, ali je slovenska ali hrvatska, ker je samo po sebi umljivo, da je slovenska in bo to tudi ostala. Svoje vere pa v dr. Korošca ljudstvo v Slovenski krajini še ni nikdar zgubilo in je tudi nikdar ne bo. Ali so gospodje pozabili naše boje, ko smo javno povedali, da odklanjamo politiko g. dr. Mačka, še bolj pa njegovih slovenskih privržencev zahtevo, da bi se Slovenska krajina pridružila Hrvatski? Če se hočejo spustiti z nami v razpravo, jim bomo lahko dokazali vse potrebne zgodovinske vire za resničnost naše trditve. Sicer pa to niti ni potrebno, ker se Slovenska krajina niti ne bo ozirala na te gospode in bo z vsakim temeljito obračunala takoj, kdor bo hotel ji to misel vsiliti.

Kmetškemu listu.

Naša odkrita, povse stvarna beseda o društvi kmetijskih fantov in deklet je »Kmetški list« ozlovoljila ter mu potisnila v roke pero, da je zapisal na naš naslov zafrkljivo besedo v odgovor. Na stvarne podatke zafrkljiva beseda: to je najslabša polemika. Bolje bi bilo, da bi »Kmetški list« molčal ter se tako ohranil na »filozofski višini«, ki ga na njo postavlja njegova velika domišljavost. Zvezi kmetijskih fantov in deklet pa je storil slabo uslugo, ker je kot glasilo bivše kmetijske stranke, ki je svetovno-nazorno liberalna stranka, dokazal tesne zveze med to stranko in Zvezo slovenskih fantov in deklet, kar smo mi v svojem članku trdili.

Iz odgovora »Kmetškega lista« diha pristno liberalni duh, ki se odeva v znane stare obrabljene fraze, kakor n. pr.: o svobodi, ki je kmečki pameti ba- je šele zasijala s prihodom organizira-

nega kmetško-mladinskega gibanja; o kmečki glavi in pameti, ki je bila doslej dobesedno zaslužnjena; o osamosvajanju mladine, katera ruši okove, ki so jo oklepali do nezasišane boječnosti in ponižne vdanosti; o doraščajočem novem kmetškem rodu, ki ne potrebuje jerobstva in varuštva, ki je doslej tako farizejsko zastrupljalo in rušilo naše kmetške domačije itd.

Kaj ne da samo stare cvetke iz vrtov liberalnega česopisja, niti ena ni nova ali originalna, vse pa so več ali manj žaljive za našega slovenskega katoliškega kmeta. »Kmetški list« prodaja s svojim »pristno kmetškim« pokretom slično prosvetno blago, kakor ga je že svojčas prodajal ptujski »Štajerc«. Razlika je v tem, da »Kmetški list« to dela pod nacionalno firmo, »Štajerc« pa je to delal pod nemškutarsko: duh pa je povsod isti. Kam zapelje ljudi ta duh, nam pojasnujejo poročila iz raznih krajev, ki nas obveščajo o tem, da so se pokreta kmetijskih fantov in deklet ponekod popolnoma lotili komunizma. Vprašamo »Kmetški list«, ali mu je to »jerobstvo« ljubše kot nadzorstvo katoliške cerkve in njenih duhovnikov,

je spustil motvoz, za katerega je vlekel sani. Med črnim drevjem so se gibale sivkaste postave.

»Jeleni!« je rekel Lavison. »Hitro! Streljaj! Ne zgreši!«

Na strel pozvani je čakal. Poznal je vrednost zadnje krogle. Posedal je potrpežljivost lovca. Ko je hotel jelen preko jase, je Nemec zažvižgal. Šele nato je pomeril ter sprožil.

Na 400 korakov je rabila krogla gotovi, četudi trenutni čas, da je zadela v cilj. Kako neskončno dolgo! Oba možakarja sta čula razločno votli udar svinca. Jelen se je zgrudil, se pognal kvišku, zbežal navzdol, se spotaknil in ni več vstal.

Ena ura odpočitka z ognjem in mesom je spremenila na mah za oba potnika celi svet. Svetlikujoča snežena pokrajina je naenkrat zgubila bridki mraz — smrtno grožnjo.

»Kaj je to?« je vprašal Gruber.

Sled raznih indijanskih mokasinov (čevljev). Vse stopinje so bile obrnjene proti severu.

»Proti severu! Kaj naj to pomeni?« Amerikanec je stopal naprej in zmajeval neverjetno z glavo.

Zopet noč, čista, mrzla, srebrna, tiha noč! — Lovca sta se odpočivala in čakala na strahotno tulenje. Zopet dan, beli dan, tihi dan! Lovca sta potovala naprej, naprej in zmiraj naprej in čakala, kedaj se bodo oglasili volkovi.

Ko se je zdanilo, sta bila oddaljena samo še 30 milj od koč. Samo en dan še!

Amerikanec je govoril le o kožah, o prelepih belih kožah, katerih ni mogel vzeti s seboj. Gruberja so bili vse na svetu mali bizam-voleki, ki so kopali in izkapali izpod snega hrano.

V tej noči je odrekla čuječnost. Preveč utrujena narava se je zoperstavila, oba moža sta zaspa.

Amerikanec se je prvi zbudil, porinil odeje s sebe in skobacal izpod šotora. Strahoviti izbruhi jeze, pomešani s kletvicami, so priklicali tudi Franca ob stran tovariša.

Neposredno v senci šotora, na mestu, kjer sta jih privezala, so ležali mali bizam-voleki na rdečem snegu z otrplimi udi — mrtvi. . . Sled indijanskih mokasinov je razodevala lovcema dovolj jasno celotni potek žaloigre.

(Dalje sledi.)

stekleničici od 100 gr. mov.

Karl Ceuney Chase iz San Franciska v Kaliforniji pusti sedaj prepeljati vsak posamezni kamen od pred 150 leti od njegovega starega očeta v Portlandu ob vzhodni obali Amerike pozidane hiše ob zapadno obali, kjer bo hiša starega očeta zopet pozidala.

V Združenih državah Amerike je 287 poslopij z nad 20 nadstropji. Polovica od teh nebotičnikov odpade na mesto Njujork.

Od časa

ukinitve alkoholne propovedi v Združenih državah Amerike je zgubila država na davkih in carini na alkohol 20 milijard dinarjev.

Slovenska Krajina.

Fantovski tabor v Črenšovcih. Dne 25. avgusta je bil fantovski tabor v Črenšovcih. Od bližu in daleč se je zbralo že v soboto popoldne lepo število fantov in mož. Prišlo je tudi več gg. spovednikov in tako smo videli že v soboto v najlepšem redu cele trume fantov, ki so pristopali k spovednicam v naši lepi župni cerkvi. Zvečer je bila ob pol devetih bakljada. V sprevedu je korakalo nad 1000 fantov in mož ter prepevalo naše divne narodne pesmi. Nепrestano so se slišali kliči: Žive! Jugoslavija! Žive! dr. Korošec! Žive! katoliška prosveta! Ob pol desetih so odlični ljutomerski igralci, fantje prosvetnega društva, igrali z velikim uspehom dramo: »Zgubljeni sin.« — Drugi dan v nedeljo je bila zgodaj zjutraj budnica, nato več sv. maš, pri katerih je na stotine naših dobrih fantov in mož pristopilo k ev. obhajilu. Ob desetih je bila slovesna služba božja. Slajno je pridigal g. kaplan iz Ljutomera o Kristusu Kralju. Nato je bila slovesna peti sv. maša, pri kateri je odlično prepeval fantovski zbor. Po sv. maši se je zbralo nad 3000 ljudi pred cerkvijo, kjer je bil lep oder. Zborova je otvoril g. kaplan Bejek, ki je bil duša tega mogočnega fantovskega tabora. Z našim skromnim, a kot čebela delavnim g. župnikom Zadravcem sta storila vse, da je ta tabor res slajno uspel. Čast našim dušnim pastirjem! G. kaplan Bejek je z mogočnim glasom pozdravil vse navzoče zlasti gg. govornike. Nato je povzel besedo g. dr. J. Hohnjec, predsednik mariborske Prosvetne zveze. Vsi zadivljeni smo poslušali njegova v šaljivem tonu izgovorjena izvajanja. Nato je prečital g. kaplan Škraban svoj zelo poučni in vzgojni referat o komunizmu in katolicizmu. Za njim so govorili razni zastopniki prosvetnih društev in razvijali svoje lepe misli o katoliški prosveti. Mogočni tabor, ki je lahko v ponos prirediteljem, gostom in v vzgled vsej Slovenski krajini, se je zaključil s himno »Povsod Bog«. Pri tej priliki pohvalim našo odlično godbo Črensovec-Ziški, ki je med bakljado, zborovanjem in ob zaključku ubrano in zelo dobro igrala. Čast našim godbenikom! Popoldne je bila spet igra »Zgubljeni sin«. Dal Bog, da bi ta krasno uspeši tabor bil nekako prerodenje za naše do-

bre fanti! Žive! Jugoslavija in naša katoliška prosveta!

Resnica radi resnice. Nedeljski »Slovenec« z dne 25. avgusta je prinesel med drugim tudi vest, da se gospodje, ki se zbirajo okrog pristašev združene opozicije z dr. Mačkom na čelu, s poželjivimi očmi epogledujejo na Slovensko krajino. Tem gospodom, ki si svojijo pravico nad Slovčasno krajino, povemo jasno in odkrito v obraz, da so skozi tisoč let bivali v preostanku nekdanje Panonije vedno zavedni Slovenci, ki svojega slovenskega porekla niso nikdar zanikali in so prav v tem bili odporni proti vsakemu nasilju Madžarov. Vedno je in bo živel v Slovenski krajini zaveden slovenski rod, ki ljubi in bo ljubil svoj slovenski jezik. Poleg tega je pa vsa mlada naša inteligenca vzgojena v slovenskem jeziku in zavedna v nacionalnem smislu. Že nekdaš so

nas snubili Hrvatje in tudi sedaj, ko hočejo gospodje zajeti med narodom v svoje mreže ljudi, odločno odklanjamo vsako razpravo glede Slovenske krajine, ali je slovenska ali hrvatska, ker je samo po sebi umljivo, da je slovenska in bo to tudi ostala. Svoje vere pa v dr. Korošca ljudstvo v Slovenski krajini še ni nikdar zgubilo in je tudi nikdar ne bo. Ali so gospodje pozabili naše boje, ko smo javno povedali, da odklanjamo politiko g. dr. Mačka, še bolj pa njegovih slovenskih privržencev zahtevo, da bi se Slovenska krajina pridružila Hrvatski? Če se hočejo spustiti z nami v razpravo, jim bomo lahko dokazali vse potrebne zgodovinske vire za resničnost naše trditve. Sicer pa to niti ni potrebno, ker se Slovenska krajina niti ne bo ozirala na te gospode in bo z vsakim temeljito obračunala takoj, kdor bo hotel ji to misel vsiliti.

Kmetškemu listu.

Naša odkrita, povse stvarna beseda o društvi kmetških fantov in deklet je »Kmetški list« ozlovoljila ter mu potisnila v roke pero, da je zapisal na naš naslov zafrkljivo besedo v odgovor. Na stvarne podatke zafrkljiva beseda: to je najslabša polemika. Bolje bi bilo, da bi »Kmetški list« molčal ter se tako ohranil na »filozofski višini«, ki ga na njo postavlja njegova velika domišljavost. Zvezi kmetških fantov in deklet pa je storil slabo uslugo, ker je kot glasilo bivše kmetijske stranke, ki je svetovno-nazorno liberalna stranka, dokazal tesne zveze med to stranko in Zvezo slovenskih fantov in deklet, kar smo mi v svojem članku trdili.

Iz odgovora »Kmetškega lista« diha pristno liberalni duh, ki se odeva v znane stare obrabljene fraze, kakor n. pr.: o svobodi, ki je kmečki pameti ba- je šele zasijala s prihodom organizira-

nega kmetško-mladinskega gibanja; o kmečki glavi in pameti, ki je bila doslej dobesedno zaslužnjena; o osamosvajanju mladine, katera ruši okove, ki so jo oklepali do nezasišane boječnosti in ponižne vdanosti; o doraščajočem novem kmetškem rodu, ki ne potrebuje jerobstva in varuštva, ki je doslej tako farizejsko zastrupljalo in rušilo naše kmetške domačije itd.

Kaj ne da samo stare cvetke iz vrtov liberalnega česopisja, niti ena ni nova ali originalna, vse pa so več ali manj žaljive za našega slovenskega katoliškega kmeta. »Kmetški list« prodaja s svojim »pristno kmetškim« pokretom slično prosvetno blago, kakor ga je že svojčas prodajal ptujski »Štajerc«. Razlika je v tem, da »Kmetški list« to dela pod nacionalno firmo, »Štajerc« pa je to delal pod nemškutarsko: duh pa je povsod isti. Kam zapelje ljudi ta duh, nam pojasnujejo poročila iz raznih krajev, ki nas obveščajo o tem, da so se pokreta kmetških fantov in deklet ponekod popolnoma lotili komunisti. Vprašamo »Kmetški list«, ali mu je to »jerobstvo« ljubše kot nadzorstvo katoliške cerkve in njenih duhovnikov,

je spustil motvoz, za katerega je vlekel sani. Med črnim drevjem so se gibale sivkaste postave.

»Jeleni!« je rekel Lavison. »Hitro! Streljaj! Ne zgreši!«

Na strel pozvani je čakal. Poznal je vrednost zadnje krogle. Posedal je potrpežljivost lovca. Ko je hotel jelen preko jase, je Nemec zažvižgal. Šele nato je pomeril ter sprožil.

Na 400 korakov je rabila krogla gotovi, četudi trenutni čas, da je zadela v cilj. Kako neskončno dolgo! Oba možakarja sta čula razločno votli udar svinca. Jelen se je zgrudil, se pognal kvišku, zbežal navzdol, se spotaknil in ni več vstal.

Ena ura odpočitka z ognjem in mesom je spremenila na mah za oba potnika celi svet. Svetlikujoča snežena pokrajina je naenkrat zgubila bridki mraz — smrtno grožnjo.

»Kaj je to?« je vprašal Gruber.

Sled raznih indijanskih mokasinov (čevljev). Vse stopinje so bile obrnjene proti severu.

»Proti severu! Kaj naj to pomeni?« Amerikanec je stopal naprej in zmajeval neverjetno z glavo.

Zopet noč, čista, mrzla, srebrna, tiha noč! — Lovca sta se odpočivala in čakala na strahotno tulenje. Zopet dan, beli dan, tihi dan! Lovca sta potovala naprej, naprej in zmiraj naprej in čakala, kedaj se bodo oglasili volkovi.

Ko se je zdanilo, sta bila oddaljena samo še 30 milj od koč. Samo en dan še!

Amerikanec je govoril le o kožah, o prelepih belih kožah, katerih ni mogel vzeti s seboj. Gruberja so bili vse na svetu mali bizam-voleki, ki so kopali in izkapali izpod snega hrano.

V tej noči je odrekla čuječnost. Preveč utrujena narava se je zoperstavila, oba moža sta zaspa.

Amerikanec se je prvi zbudil, porinil odeje s sebe in skobacal izpod šotora. Strahoviti izbruhi jeze, pomešani s kletvicami, so priklicali tudi Franca ob stran tovariša.

Neposredno v senci šotora, na mestu, kjer sta jih privezala, so ležali mali bizam-voleki na rdečem snegu z otrplimi udi — mrtvi. . . Sled indijanskih mokasinov je razodevala lovcema dovolj jasno celotni potek žaloigre.

(Dalje sledi.)

stekleničici od 100 gr. mov.

Karl Ceuney Chase iz San Franciska v Kaliforniji pusti sedaj prepeljati vsak posamezni kamen od pred 150 leti od njegovega starega očeta v Portlandu ob vzhodni obali Amerike pozidane hiše ob zapadno obal, kjer bo hiša starega očeta zopet pozidala.

V Združenih državah Amerike je 287 poslopij z nad 20 nadstropji. Polovica od teh nebotičnikov odpade na mesto Njujork.

Od časa

ukinitve alkoholne propovedi v Združenih državah Amerike je zgubila država na davkih in carini na alkohol 20 milijard dinarjev.

ki so od nekdaj bili največji in najboljši prijatelji slovenske kmetijske mladine?!

Naša vas kliče!

(Poziv iz in za Slov. krajino.)

Svetovna vojna je prinesla osvoboditev Slovenske krajine. Vstali smo v življenje in tako ušli narodni smrti. Tlačani smo bili do osvobojenja in naša inteligenca se je (razen narodnega duhovništva in par drugih izjem) izgubljala v raznarodovanju. Šolanje se je vršilo v drugem jeziku in kmečki ljudje niso bili deležni nobenega prosvetnega dela. Stanje se je vidno boljšalo šele v dobi od osvobojenja. Prodrli smo v skrivnosti književnega jezika in danes se nam že odpirajo vrata narodne prosvete. Vendar pa moramo priznati, da se prosvetno delo še ni dovolj razvilo med ljudstvom. Sedaj nam je to še težje, ker nas ovira kriza. Blagostanje vasi je tesno združeno z delom na prosvetnem polju. Vse preveč smo se zagrizli v zemljo in samo v zemljo. In vendar nas čakajo kmečki fantje in dekleta, ki bi radi žrtvovali nekaj ur na teden kljub težkemu delu podnevu prosvetnemu delu. Naše vasi nas čakajo, vabijo, zovejo. Ali se bomo odzvali klicu dolžnosti? Sedaj, ko je notranji minister zopet dovolil delovanje prosvetnih društev, jih moramo poživiti, odnoseno ustanoviti, kjer jih še ni. In to bomo storili, če res ljubimo svojo zemljo. Naj zagore po naših vaseh močne svetilke prosvetnih društev, da se bo mladina zbrala! Mladina, ki nam je tako ljuba, ki je naša in bo ostala naša! Zgradimo ji s prosveto boljšo bodočnost!

Fr. H.

FANTOVSKI TABOR FKA NA URŠLJI GORI.

Lansko leto dne 16. septembra smo priredili na Uršljo goro skupni izlet FKA, katerega se je radi slabega vremena udeležilo le nad 40 fantov. Izlet je ostal vsem udeležencem v najrepšem spominu. Že ob priliki tega izleta so fantje izrazili željo, da se tak izlet vrši vsako leto. Fantje pa so obljubili, da bodo sami agitirali med svojimi okoličani, agitirali za čimvečjo udeležbo.

Na tozadevnem sestanku, katerega je sklicalo dekanjsko vodstvo FKA v Slovenjgradcu, ki se je vršil v nedeljo dne 25. avgusta v Zadrudnem domu v Slovenjgradcu, se je ob razvočnosti zastopnikov iz Guštanja, Prevalj, Šmartna in Slovenjgradca sklenilo, da se letošnji izlet na Uršljo goro vrši v nedeljo dne 15. septembra v obliki fantovskega tabora. Tabor se bo vršil za dekanije: Stari trg, Prevalje, Dravograd in Šaleška dolina po sledenem načrtu:

Po možnosti gredo taborjani na Urško goro že v soboto popoldne, da so ob 7. uri zvečer že na gori. Zvečer bo kresovanje, spuščanje raket, eventualno streljanje in petje. Izleta se bodo udeležili pevci iz Guštanja, Prevalj, Šmartna, po možnosti tudi prevalski tamburaši. — V nedeljo bo ob 10. uri pridiga, sveto opravilo ter zborovanje na prostem pred cerkveno hišo ali cerkvijo. Med sv. mašo se želi, da se vrši ljudsko petje, kakor na evharističnem kongresu na ljubljanskem Stadionu. Govorili bodo zastopniki FKA iz Maribora ter zastopniki posameznih župnij, oz. dekanij.

Vabimo vse pošteno misleče katoliške fante pa tudi moške, da se v čim častnejšem številu udeležijo tega tabora, ki je edini te vrste v vseh štirih zgoraj navedenih dekanijah. Pri sv. maši se bodo predvidoma pešle naslednje pesmi: Glasno zapojmo, Kongresna himna, Kraljevo znamenje, Lepa si roža Marija, Ti o Marija, Usmiljeni Jezus in Povsod Boga ter eventualno Zahvalna pesem.

Končno prosimo pevske zборе, da se vežbajo zgoraj navedene pesmi, če. gg. duhovnike pa prosimo, da vplivajo na svoje fante, da bo udeležba iz vsake župnije kolikor mogoče častna!

Svečina. Tukajšnje Katoliško prosvetno društvo priredi v nedeljo dne 8. septembra, popoldan ob treh, v prostoru grajske nadkleti igro »Utopljenec«. Nastopi tudi domači moški in mešani pevski zbor. Med odmori udarjajo tamburaši. Prijazno se vabijo k obilni udeležbi dragi domači in Svečinci, istotako ljubi sosedje ter še tudi iz oddaljenih krajev.

Hoče pri Mariboru. V nedeljo dne 8. sept., obhaja naše Prosvetno društvo valik in vesel praznik. Gospod kanonik Žagar bo po pozni službi božji blagoslovil povečan in prenovljen Društven dom, ki nosi sedaj naslov »Slomšekov dom«. Dvorana je sedaj tako čedno in okusno urejena, da se je ni mogoče dovolj nagledati. Nov oder, nove kulise, nova garderoba, vse kakor novo. Se istega dne se boste lahko do dobrega prepričali, da je vse to res. Popoldne ob treh bo namreč otvoritev dvorane. Najprej bo govoril g. profesor dr. Sušnik, potem bo pevski zbor zapel nekaj pesmi, končno pa nastopi »Reveček Andrejčka«. To je resna in obenem vesela ljudska igra v petih dejanjih. Ponavljali jo bomo v nedeljo dne 15. septembra zvečer. Razume se, da so se člani društva dolžni dopoldanske slovesnosti polnoštevno udeležiti, vljudno pa vabimo tudi vse druge od blizu in daleč, tudi Mariborčane. Mi tako pogosto obiskujemo Maribor in bomo zato prav veseli, če nam vanj ob tej prelepi priložnosti obisk vrnejo. Po igri bo veselica in vrtu g. Visočnika. — Še nekaj je treba povedati, kar malokdo ve. Letos namreč mine 15 let, odkar društvo obstoja. Tudi te lepe obletnice se bomo dne 8. septembra spominjali v novem »Slomškovem domu«. Z veseljem boste gledali nazaj na pretekla leta zlasti oni, ki ste za društvo delali, trpeli in se žrtvovali, ker boste videli, da je Vaše delo rodilo lepe sadove. Naj živi prosveta! Naj živi novi naš »Slomškov dom: in v »Slomškovem domu« — Slomškov duh!

Sv. Trojica v Slov. goricah. V zadnjih letih s fantovskimi tabori nismo imeli sreče. Če smo prišli skupaj, pa so nam že na kak način zavezali jezik in smo se morali omejiti le samo na cerkveno slovesnost. Tako je bilo svojčas pri Sv. Treh kraljih in predlanskim pri Mariji Snežni. Letos pa, ko spet svobodno dihamo, pa so naši fantje pokazali, da so fantovske vrste še vedno strnjene in še bolj močnejše kot so bile kdaj prej. To je sad preganjanja, katerega je izzval prejšnji režim nad katoliško mislečo mladino. Svetotrojiški trg se je odel za fantovski praznik dne 25. avgusta v svečano obleko. Vse hiše razen par izjem so izobesile fantom v pozdrav zastave. 1200 fantov se je uvrstilo v mogočen sprevod, katerega so otvorili fantje konjeniki, za njimi godba in fantovski prapori, potem pa dolge, dolge vrste fantov. Mogočno je donela krepka fantovska pesem skozi trg sveti Evharistiji in Materi božji v čast. Pridigal je stoin kanonik dr. Ivan Žagar, ki je opravil tudi

najsvetejšo daritev. Med mašo so peli združeni moški pevski zbori pod vodstvom organista Mohoriča. Po maši se je vršilo na prostoru med cerkvijo in samostanom fantovsko zborovanje. Otvoril ga je dekan Gomilšek. Zborovanje je vodil predsednik dekanjskega vodstva FKA Miha Žižek. Prvi je govoril akademik Ciril Zebot iz Maribora o delu v Katoliški akciji. V imenu trojiške župnije je pozdravil zborovanje domači župnik p. Ernest Jenko. Sledili so pozdravi fantov iz posameznih župnij. V navdušenih besedah so izpovedali svoje težnje. Beseda vseh je izzyvenela: Poglobimo versko življenje s pomočjo svete Evharistije. Podpredsednik škofijskega vodstva FKA je sporočil zborovalcem pozdrave škofijskega vodstva ter govoril o potrebi prosvetnega dela. Naglasil je potrebo, da tudi v prosveti pride do izraza evharistična ideja. Navdušeno so zborovalci pozdravili starega Prijatelja Slovenskih goric g. Franjo Zebota, ki je fantom spregovoril bodrilne besede in jim vili novega upanja. Himna slovenskih fantov je zadonela v zahvalo za lepe besede. — Popoldne je imel pridigo dekan Gomilšek, nakar so bile pete litanije Matere božje. Veselih src in polni nove vneme za versko in prosvetno delo so šli fantje na svoje domove.

Negova. Tukajšnje katoliško prosvetno društvo priredi na praznik Marijinega rojstva podučno kmečko igro v treh dejanjih: »Novi gospodar« in sicer v graščinski dvorani ob pol štiri popoldne proti nizki vstopnini. Prijatelji pravilne kmečke izobrazbe iskreno vabljeni od blizu in daleč!

Ljutomer. »Krasan je prapor naš razvit, nikjer mu ni primere«, ta Ferjančičeva pesem bo prihodnjo nedeljo otvorila slavnostno akademijo v Katoliškem domu. Lepše bi Prosvetno društvo ne moglo praznovati svojega jubileja, ko z nabavo novega prapora. Bo res krasan in brez primera. Na eni strani bo nosil sliko sv. bratov Cirila in Metoda, na drugi pa sliko našega velikega Slomška. Nastavek bo tvorila odprta knjiga s križem in plamenico, simbol prosvetnega dela. Načrte je izdelal arhitekt g. Pengov iz Ljubljane, izdelala pa je prapor firma »Ecclesia« v Ljubljani. Ob novem praporu se bomo znanprej zbirali, navduševali in delovali. Naj bi blagoslovitev tega prvega prapora po oživiljenju naše ljudske prosvete zbralo to nedeljo okoli sebe vso našo mladino, ki hoče po Slomškovem vzoru delati za svoj narod, brez političnega hujskanja. Prapor bo blagoslovil in imel cerkveni govor bivši ljutomerski kaplan g. Pavel Živornik. Povorka v cerkev in iz cerkve naj bo manifestacija. Ob priliki prosvetnega zborovanja po sv. maši bo Prosvetno društvo vročilo novoimenovanim častnim članom diplome, ki so si jih zaslužili z žrtvami za Katoliški dom. Popoldanska akademija bo prinesla nekaj novih točk, katerih že dolgo niste videli na našem odru. Po akademiji bomo z godbo ostali na vrtu Katoliškega doma v veselju in prijateljskem razpoloženju. Naši prijatelji, dobrodošli v priški prestolici: na svidenje! One, ki pridejo po železnici, opozarjamo, da imajo ugodnost polovične vožnje po najnovejši odredbi o nedeljskih izletih. Porabite to priliko! Za okrepitev bo preskrbljeno v šotorih.

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno Din 32.—

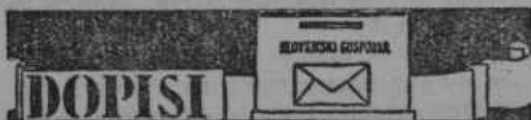
polletno Din 16.—

četrtletno Din 9.—

Odprta noč in dan so groba vrata.

Sv. Trojica v Slov. goricah. (Smrt veleza-sluznega redovnika.) Kar smo s strahom pričakovali, to se je zgodilo. Po večno plačilo v nebesa je odšel naš predobri in preblagi g. p. Elekt, ali kakor smo ga navadno imenovali: »gospod Hamler«. Bil nam je pokojnik v resnici pravi duhovni oče, bil nam je vse: tolažnik v nesreči, poln ljubezni in dobrotljivosti za vsakega trpečega in ubogega, ter prijazen in sočuten v občevanju z vsakim tako, da lahko z mirnostjo trdimo, da naš p. Elekt ni imel nikdar in nikjer takega sovražnika. Koderkoli je deloval, ali je bilo to v Mariboru, ali v Nazarju, ali v begunskem taborišču, ali pri Sv. Trojici, povsod je deloval nesebično in bil neutrudljivo delaven, bolisi v šoli med nežno mladino, bodisi na prižnici, bodisi pri obiskovanju bolnikov. Največ dobrega je pa blagi pokojnik gotovo storil v spovednici, še zlasti ob romarskih dnevih in ob priliki tretjeredniških obiskov po župnijah. Kolikokrat je, četudi že zmučen, po ure in ure presedel v spovednici, zlasti tam »v kapeli«, tolažil zmučene duše, spodbujal jih h krepostnemu življenju, dvigal malodušne ter vlival pogu-

ma vsem tolažbe in pomoči potrebnim. Kdo bi mogel prešteti, kolikokrat se je nad spokornim grešnim človekom dvignila njegova posvečena roka; kdo prešteti, kolikokrat so njegova usta izgovorila odpuščanje in milost prinašajoče besede: »Jaz te odvežem...«. Mi Trojičani smo bili tako srečni, da smo imeli p. p. Elekta 30 let v svoji sredi. Veličastni pogreb v prejšnjem tednu je pokazal, kako je bil pokojni gospod priljubljen pri č. duhovščini in pri ljudstvu. Četudi Vas, g. Elekt, nimamo več živega med nami, je vendar vaš duh v naši aredi. Spomin na Vas, duhovni oče, bo ostal neizbrisen, Vaše gorke besede s prižnice nas bodo še naprej bodrile za lepo krščansko življenje in Vaši ljubezni polni naki v spovednici nam bodo kašipot na razburkanem morju življenja. Ves Vaš nastop, vsa Vaša ljubeznivost, vsa Vaša častljiva osebnost nas bo vodila k večno dobremu Plačniku. Duša Vaša, p. Elekt, naj najde mir in pokoj pri večnem Pastirju, telo Vaše pa naj si od neumornega dela odpočije v trojiški božji njivi! — R.

Vurberg. S silnim veseljem smo zaznali, da je ministrski svet v Beogradu dne 26. avgusta t. l. sklenil, Dravo pod Vurbergom vsaj delno regulirati. Za ta del je odobren znesek 200.000 Din. Zadnji čas je, ker Drava je nam že odnesla mnogo hektarov najrodovitnejše zemlje.

Sv. Jakob v Slov. goricah. Jožef Ketiš, trgovec in gostilničar, je bil leta 1933 obsojen po členu 4 zakona o zaščiti države, pri prvem prizivu ponovno obsojen in sedaj pri tretji razpravi popolnoma oproščen in sicer na podlagi protidokazov.

Leskovec-Sv. Andraž v Halozah. Prostovoljna gasilska četa v Leskovcu priredi v nedeljo dne 15. septembra, ob pol štirih popoldne, veliko tombolo pred gostilno Vreg. V slučaju slabega vremena prvo prihodnjo nedeljo. Naprošamo vsa okoliška društva, da ta dan ne priredijo kakšne zabave. Tombolska karta stane 2 Din. Predprodaja kart v trgovinah v Leskovcu.

Peter Rešetar rešetari.

Strašilo iz kuruze. Prijatelji nam pišejo iz posameznih občin levega brega, da se od njih zahteva, ker hočejo izpremembe občinskih mej, da bodo tudi sami plačali stroške. Imena tistih, ki tako na čuden način razlagajo zakon o občinah, imam zapisana. Vem tudi, kdo je tako strašilo po občinah nastavljal. Vprašajte samo dotične, če so tudi pri prvi razmejitvi občin, ki je bila napravljena proti volji naroda, plačali oni sami razmejitve, ali pa se je to plačalo iz javnih sredstev? Naši ljudje ne bodo nasedali takemu strašilu iz kuruze, pa bodo zahtevali razmejitve občin, če vsi nasprotniki ljudstva od jeze zbolijo!

Kostrivnica pri Rogaški Slatini. V lepi vasi pod Bočem se je letos pričela izredno lepo razvijati prostovoljna gasilska četa. Največ pobude za poživitev je dal lanski nesrečni požar v Juneževi hiši. Po zadnjem občnem zboru so stopili četi na čelo sledeči domačini: Sovinc Ivan kot predsednik, But Vinko kot poveljnik, Junež Milan kot tajnik in Ogrizek Albert kot blagajnik. Vsi ti so si z drugimi pomočniki nadeli nalogo, da se domači okoliščini bolj zavaruje pred požari. Spomladi je četa nabavila za 45.000 Din motorko s cevmi. Po zaslugi dobrosrčnih ljudi je polovica dolga že odplačana. Prizadevanja za napredek zelo podpira tudi g. župnik Slavič Janko. — V nedeljo dne 25. avgusta se je vršila ob veliki udeležbi ljudstva gasilska proslava. Prišli so gostje celo iz Maribora, Poljčan in Rog. Slatine. V lepem Ogrizekovem vrtu je neumorno igrala domača godba, v šotorih so pa zelo uspešno sodelovale gospe Kovačič Olga, gđc. Ogrizek Marija in Junež Slavka. Mnogo veselja je vzbudil lep srečolov, ki sta ga pripravila gasilca Šket Anton in Junež Leon. Gmotni uspeh je bil tako lep, da bo z vzajemnim delom vseh spet doprinešen delež k čimprejšnjemu odplačilu nove hrizgalne.

Kje je slovensko vprašanje? Maček rešuje le hrvaško vprašanje, za slovenskega se ni in se ne bo zmenil, ker ga ne priznava. Slovenski Mačkovi pristaši pa mislijo, da bodo rešili slovensko vprašanje, ako se udinjajo Mačku, ki našega vprašanja sploh ne misli reševati. Čudno, da ti »Slovenci« niso spravili slovenskega vprašanja v zvezo z abesinskim vprašanjem! Ja, ja, čudno je to, da naše slovensko vprašanje nekateri Slovenci ne pustijo rešiti Slovincem samim!

Pohorska vzpenjača se bo sedaj gotovo gradila. V Mariboru imamo organizacijo, ki skuša dobiti ljudi za to, da bi zgradili na Pohorje električno vzpenjačo. Dozdaj nikamor ni šlo. No, kar pa so poslali v svet pohorske punktacije, pa so začeli potapljačji se JNSarji se

vzpenjati navzgor in da bi lažje šlo, bodo sedaj zgradili električno vzpenjačo. Seveda pa jo bodo po svojo nacionalizirali.

»Mi smo za velike občine« — pravijo gospodje bivši. Jaz tudi. Zato pa sem za to, da se male občine kot St. Lenart v Slov. goricah ali Gornja Radgona ukinejo! Le za velike občine pišite, gospod Vekoslav!

75% od SLS. Te dni sem bral v nekem JNS-lističu, da je v naših občinah 75% od SLS ljudi. Ob volitvah pa jih ni bilo niti 10%, kakor sem bral v istem listu. Jaz se zahvaljujem JNS stranki, da je s svojo politiko napravila toliko pristašev SLS!

Ministrska kriza. Neprestano govorijo ljudje o ministrski krizi. Pa sem v Beogradu samem pregledal to stvar in videl, da imamo sicer denarno krizo, ker nimamo denarja, da pa imamo ministrsko krizo, ker jih imamo preveč, ki bi radi ministri postali! So pač različne krize na svetu!

Poslednje vesti.

Domače novice.

Slovesna blagoslovitev in otvoritev nove ceste. Zadnjo nedeljo je škof dr. Ivan Tomažič slovesno blagoslovil in pomočnik bana otvoril novo cesto: Sv. Benedikt — Lomanoše — Gornja Radgona. Ob začetku nove ceste tik Katoliškega doma pri Sv. Benediktu je bil na prostem pod lipo postavljen oltar, na katerem je daroval najsvetejšo daritev škof dr. Tomažič ob navzočnosti ljudskih množic, duhovščine iz cele lenarske dekanije, zastopnika bana, vojaške oblasti, bivšega načelnika cestnega odbora Franjo Žepota, županov in več drugih odličnikov. Po službi božji je govoril škof v izbranih besedah o važnosti ceste v gospodarskem in kulturnem oziru. Po sklepu govora je prevržen poval zastopnika bana, da je cesto predal prometu. Po končani otvoritvi je bil obhod ceste in so nadaljevale vse odlične osebnosti s škofom pot po novi cesti od njenega začetka v Gornjo Radgono, kjer je bil za povabljeni obed. Tu je kot prvi govoril predsednik slavnostnega odbora dekan in benediški župnik Gomilšek, ki se je zahvalil vsem, ki so pomagali, da je cesta dograjena. Sledile so še razne napitnice. Cela slovesnost je bila zaključena z zavestjo, da so se izpolnile z novo cesto dolgotletne želje tamošnjega prebivalstva.

Gospodarsko poslopje je pogorelo zadnjo nedeljo na sredini Hoč pri Mariboru posestnici Tereziji Rojko. Posestnica je dobivala poprej grozilna pisma in gre za požig.

Živiljsko-novarna poškodba. V Podrečah pri Domžalah je kamnolom, v katerem sta bila zaposlena dne 2. septembra z razstreljevanjem 38letni samski delavec Lovro Štefantič iz Zagorice in 31letni poročni delavec Jernej Malar iz Podgrada. Malar se je ukvarjal z dinamično patrono za razstrelbo skale. Patrona mu je prenelo eksplodirala in eksplozija je vrgla oba delavca na tla. Malar si je zlomil nogo in hrbtenico, Štefantič je le lažje poškodovan.

Zločinski uboj. V Zapotoku pri Turjaku so našli ubito Marijo Vode. Zločin je bil izvršen v noči od 31. avgusta na 1. september. Zandari iz Iga so prijeli 19letno hčerko Maliko, ki je živela z materjo v prepiru, ker ji je slednja branila možitev. Med zasliševanjem se je Malika odstranila in pobegnila skozi okno v kleti neznano kam.

S preparanim trebuhom so spravili v mariborsko bolnico 24letnega Ivana Čepe, ki je